

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc văn bản:

(1) *Mảnh vườn tuổi thơ tôi
Có ước mơ đời cha, đời con
Nén vào lòng đất.
Có đắng cay chua chát
Có hàng cây
Qua nắng mưa bão táp
Quả ngọt ngon dâng tặng cho đời
Hòn sỏi gầy nuôi nắng chúng tôi.*

(2) *Người thì đây
Đất chẳng sinh sôi
Anh em chúng tôi bầy ong chia tổ.
Mảnh vườn
San đều nổi nhớ
San đều trái chín ngọt lành
Đôi theo chúng tôi bằng ngàn mắt lá xanh.*

(3) *Chúng tôi ít về với nhau
Ai cũng có mảnh vườn nho nhỏ.
Những ngọt bùi đắng cay ngày đó
Theo với mỗi cuộc đời.*

(4) *Tựa vào cây, chúng tôi đứng thẳng.*

(Mảnh vườn, Vũ Hoàng Nam, Giải thưởng văn học nghệ thuật Sông Thương lần thứ 4 giai đoạn 2015 – 2020, Hội văn học Nghệ thuật Bắc Giang, NXB Mỹ thuật, 2023, tr.133)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1 (0,5 điểm). Xác định thể thơ của văn bản.

Câu 2 (0,5 điểm). Tìm những từ ngữ thể hiện cảm nhận của nhân vật trữ tình về *mảnh vườn tuổi thơ* trong khổ thơ (1).

Câu 3 (1,0 điểm). Phân tích tác dụng của biện pháp điệp ngữ trong những dòng thơ sau:

*Mảnh vườn
San đều nổi nhớ
San đều trái chín ngọt lành
Đôi theo chúng tôi bằng ngàn mắt lá xanh.*

Câu 4 (1,0 điểm). Nêu ngắn gọn tâm trạng của nhân vật trữ tình được thể hiện trong khổ (3).

Câu 5 (1,0 điểm). Từ những suy ngẫm của tác giả trong câu "*Tựa vào cây, chúng tôi đứng thẳng*", em hãy rút ra bài học về lẽ sống cho bản thân.

II. PHẦN VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Em hãy viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày cảm nhận về hình ảnh mảnh vườn tuổi thơ trong bài thơ "Mảnh vườn" của Vũ Hoàng Nam.

Câu 2 (4,0 điểm)

Viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) bày tỏ suy nghĩ của anh/chị về vấn đề: Tuổi trẻ với sự trải nghiệm.

HƯỚNG DẪN CHẤM

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I			
	1	Thể thơ: tự do.	0,5
	2	Những từ ngữ thể hiện cảm nhận của nhân vật trữ tình về mảnh vườn tuổi thơ trong khổ thơ (1): ước mơ, nén, đắng cay, chua chát, ngọt ngon, hòn sỏi gầy, nuôi nắng.	0,5
	3	Tác dụng của điệp ngữ “San đều”: cho thấy cảm nhận sâu sắc, tinh tế, nhấn mạnh ý nghĩa, tầm quan trọng của mảnh vườn trong ký ức tuổi thơ nhân vật trữ tình. Mảnh vườn là nơi đọng đầy kỷ niệm, ươm mầm ước mơ và chứng kiến hành trình trưởng thành của “chúng tôi”. Mảnh vườn là nơi gửi gắm nỗi nhớ về những điều trong lành, ngọt ngào nhất của tuổi thơ và dõi theo “chúng tôi” suốt cả cuộc đời bằng hàng ngàn cây lá xanh tươi.	1,0
	4	Tâm trạng của nhân vật trữ tình: Nhân vật ngậm ngùi, chua xót khi nghĩ về quy luật cuộc đời khi mỗi người dần trưởng thành, đi qua những thăng trầm và có những “mảnh vườn” riêng. Kí ức băng khuâng xen lẫn hoài niệm về mảnh vườn trong những năm tháng tuổi thơ sẽ luôn đọng đầy kỷ niệm đẹp đẽ nhất của đời người, là điểm tựa tinh thần giúp con người tiếp bước trên đường đời.	1,0
	5	Bài học về lẽ sống: - Gia đình, quê hương, bạn bè luôn là hậu phương vững chắc để mỗi người trưởng thành và khôn lớn. Nền tảng gia đình và ký ức tuổi thơ mãi mãi là nền tảng, hành trang hình thành nhân cách, quyết định hướng đi và lựa chọn của mỗi người. - Khi chúng ta mạnh mẽ và trưởng thành, chúng ta sẽ dần phải dựa vào khả năng của chính bản thân mình để hoàn thiện ước mơ, đạt được những điều mà bản thân mong muốn.	1,0
II			
	1	a. Xác định được yêu cầu về hình thức và dung lượng đoạn văn:	

	<p>Xác định được yêu cầu về hình thức và dung lượng (khoảng 200 chữ) của đoạn văn. Thí sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, song song, phối hợp.</p> <p>b. Xác định đúng yêu cầu về nội dung:</p> <p>Xác định đúng nội dung đoạn văn: Cảm nhận về hình ảnh mảnh vườn tuổi thơ trong bài thơ “Mảnh vườn” của Vũ Hoàng Nam.</p> <p>c. Đề xuất được hệ thống ý phù hợp làm rõ nội dung trọng tâm của đoạn văn:</p> <p>* Xác định được các ý phù hợp để tập trung làm rõ nội dung đoạn văn, sau đây là một số gợi ý:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu nhan đề, tác giả và nêu cảm nghĩ chung về bài thơ. - Trình bày cảm nghĩ về hình ảnh mảnh vườn tuổi thơ:<ul style="list-style-type: none"> + Ý nghĩa nội dung: mảnh vườn hiện lên như báu vật ghi lại những hoài niệm vô giá về một thuở ấu thơ tươi đẹp. ☐ Nơi gieo trồng nên ước mơ của cả cha và tác giả. ☐ Nơi ghi lại những kỷ niệm ấu thơ ngọt bùi đắng cay, là những năm tháng trong sáng, bình yên nhất, đi theo “tôi” mãi suốt cuộc đời. + Ý nghĩa nghệ thuật: hình ảnh mảnh vườn chính là hình ảnh hoán dụ chỉ mảnh đất quê hương nhưng cũng chính là hình ảnh ẩn dụ chỉ tâm hồn, cuộc sống riêng của mỗi người. ☐ Mảnh vườn quê hương đã cho nhân vật trữ tình tình yêu, động lực để cho mầm cây mơ ước có thể mạnh mẽ mà vươn lên bất chấp khó khăn, không sợ bão táp để rồi tạo nên những quả ngọt. ☐ Mảnh vườn cũng đại diện cho tình cảm gia đình, tình yêu quê hương và niềm tự hào về nguồn cội. Đó là những giá trị tinh thần vô giá luôn hiện hữu trong tâm hồn mỗi con người. - Khái quát cảm nghĩ về bài thơ. <p>* Sắp xếp được hệ thống các ý hợp lí theo đặc điểm bố cục của kiểu đoạn văn.</p>	<p>2,0</p>
--	--	------------

		<p>d. Viết đoạn văn đảm bảo các yêu cầu sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lựa chọn được phương thức biểu đạt phù hợp để triển khai những nội dung đã xác định. - Trình bày rõ cảm nghĩ và hệ thống các ý. - Sử dụng đa dạng các hình thức trích dẫn; kết hợp phân tích với nhận xét, đánh giá và bộc lộ cảm nghĩ về hình tượng trong bài thơ. <p>đ. Diễn đạt</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết câu trong đoạn văn.</p> <p>e. Sáng tạo</p> <p>Thể hiện cảm nghĩ sâu sắc về bài thơ; có cách diễn đạt mới mẻ.</p>	
2		<p>a. Xác định được yêu cầu của kiểu bài</p> <p>Xác định được yêu cầu của kiểu bài: nghị luận xã hội</p> <p>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận: Tuổi trẻ và sự trải nghiệm.</p> <p>c. Đề xuất được hệ thống ý phù hợp để làm rõ vấn đề của bài viết</p> <ul style="list-style-type: none"> - Xác định được các ý của bài viết - Sắp xếp được các ý hợp lí theo bố cục ba phần của bài văn nghị luận: <p>1. Giới thiệu vấn đề nghị luận và nêu khái quát quan điểm của cá nhân về vấn đề.</p> <p>2. Triển khai vấn đề nghị luận:</p> <p>a. Giải thích vấn đề nghị luận:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trải nghiệm là gì? - Sự trải nghiệm trong tuổi trẻ là gì? <p>b. Thể hiện quan điểm của người viết về vấn đề nghị luận, có thể theo một số gợi ý sau:</p> <p>* Phân tích các khía cạnh của vấn đề:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chúng ta không thể tốt hơn nếu không nỗ lực học tập, tích lũy, hoàn thiện bản thân. Trải nghiệm làm cho con người trưởng thành hơn, biết cách xử lí mọi vấn đề của cuộc sống tốt hơn từ đó hiệu quả của cuộc sống sẽ được nâng cao hơn. 	4,0

	<p>- Cuộc sống luôn tồn tại nhiều khó khăn, thử thách, nếu không tôi luyện cho bản thân nhiều trải nghiệm cùng với bản lĩnh, ta sẽ khó vượt qua được những khó khăn đó và khó có được thành công.</p> <p>- Người có nhiều sự trải nghiệm sẽ thấy cuộc sống muôn hình vạn trạng, thấy được ý nghĩa của cuộc sống, thấy cuộc sống này đáng sống hơn, thêm yêu đời và trân trọng từng khoảnh khắc hơn.</p> <p>* Mở rộng, trao đổi với quan điểm trái chiều hoặc ý kiến khác để có cái nhìn toàn diện.</p> <p>- Tuy nhiên trong xã hội vẫn còn có nhiều người chưa nhận thức được vai trò, tầm quan trọng của sự trải nghiệm đối với bản thân mình. Cũng có những người lười biếng, không chịu khó vươn lên, học tập để hoàn thiện bản thân,... Những người này thật đáng chê trách và cần thay đổi bản thân nếu muốn có cuộc sống tốt đẹp hơn.</p> <p>* Liên hệ:</p> <p>- Là người chủ nhân tương lai của đất nước, người trẻ chúng ta cần tích cực học tập, trau dồi cho bản thân những trải nghiệm ở đa lĩnh vực để khám phá và hoàn thiện bản thân cũng như để trở nên tốt hơn trong tương lai.</p> <p>* Khẳng định lại quan điểm cá nhân đã trình bày và rút ra bài học cho bản thân.</p> <p><i>d. Viết bài văn đảm bảo các yêu cầu sau:</i></p> <p>- Triển khai được ít nhất hai luận điểm để làm rõ quan điểm của cá nhân.</p> <p>- Lựa chọn được các thao tác lập luận, phương thức biểu đạt phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận.</p> <p>- Lập luận chặt chẽ, thuyết phục: lí lẽ xác đáng, bằng chứng tiêu biểu, phù hợp, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và bằng chứng.</p> <p><i>Lưu ý:</i> Học sinh có thể trình bày suy nghĩ, quan điểm riêng nhưng phải phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật.</p> <p><i>đ. Diễn đạt</i></p>	
--	---	--

		<p>Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp Tiếng Việt, liên kết văn bản.</p> <p><i>e. Sáng tạo</i></p> <p>Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.</p>	
--	--	--	--